

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

60. An possint petere à saga, scit licitè, & illicitè soluere maleficium, vt
illud solvat? Ex p. 5. t. 7. r. 15.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76429)

RESOL. LX.

An possim petere à saga, qua scit licitè, & illicitè solvere maleficium, ut illud soluat? Ex p. 5. tr. 7. Refol. 15.

§. 1. **N**egatiuè respondet Caietanus in opusc. tom. 2. tr. 12. de maleficio, quæstion. 1. in fine corp. & Deltius in disquis. Mag. lib. 6. cap. 2. sect. 5. quæst. 2. ver. Dico quarto. Sed mihi placet contraria sententia, quia quod ego peto, potest ab illa fieri bene & malè, præmotus viginti necessitate & occasione, ad id petendum; scandalum autem passivum accipit saga ex sola malitia, quia mea petitio nec est mala, neque habet speciem mali, sed potius est bona; sed cum graui incommodo proprio & alieno non teneor ego abstinere ab opere, cuius occasione alius ex malitia peccat; & quidem eadem est ratio de petitione mutui iuramenti, &c. ergo, &c. & ita hanc sententiam docet Hurtado de Mendoza in 2. 2. disput. 173. sect. 16. §. 205. Suar. tom. 1. de Relig. lib. 2. de superstit. cap. 18. numer. 9. Lessius lib. 2. cap. 44. dub. 6. n. 46. Filliucius tom. 2. quæstione 5. punct. 5. num. 8. & Sanchez de matrim. lib. 7. disput. 95. num. 11. vbi sic ait. Existimo licitum esse petere ab eo malefico absolute ut maleficium soluat, quamuis, consiliet petenti fore ut medio illicito vtatur. Ducor, quòd omnes fateantur licitum esse petere ab vsurario mutuum, & ab infideli iuramentum, quando petens eis indiget, quamuis exploratum illi petenti sit fore ut ille sub vsuris mutuet, & hic iuret per falsos Deos, nec oportet illis explicare, ut modo licito faciant: & nulli alij rationi innituntur, nisi vtrumque posse uti modo licito, ac culpa sua illicito uti. Quæ ratio prorsus militat in casu nostro, nam petitur à malefico solutio maleficij, quam potest medio licito facere, nempe auferendo signum, quod si alio malefico faciat, sibi tribuendum est: ergo vel illi casus negandi sunt contra omnium mentem, vel hic concedendus. Secundo, quia rationes Caietani non vrgent. Non enim petitur opus vagè à malefico, sed determinatum, nempe ut maleficium soluat, quamuis modus operandi vagè petatur; quod idem prorsus reperitur in repetitione illa mutui ab vsurario, & iuramenti ab infideli; nec petitur à malefico, ut maleficus est, quo pacto peteretur ministerium artis maleficæ, sed petitur ab illo in quantum potest licitè maleficium auferre. Sicut petens à Iudæo publicè vsurarij munus obeunt, non petit ab eo mutuum, quatenus potest licitè mutuari. Imo sicut petens mutuum ab vsurario, & iuramentum ab infideli potest recipere acceptata conditione dandi sub vsuris, & iurandi per idola, nec apparet cooperatio aliqua, sed solus vsus peccati alterius, qui culpa sua prauè facit; quod vniuersi fatentur. Ita si maleficus nollit solvere modo licito maleficium, uti nouit, potest acceptari ut maleficium soluat. Nec petenti tribuetur culpa; vtpote qui minimè cooperatur peccato alterius, sed eo vtitur, ut propria saluti consulat. Ita Sanchez, qui bene ibid. numer. 15. & 16. monet non esse licitum indifferenter petere solutionem maleficij, quando petendo modo licito non vteretur, sed modo illicito, & quando maleficus vellet applicare aliquam medicinam vanam.

Sup. hoc iuramento ab infideli in tom. 1. tr. 1. Ref. 21. §. 1. ad medium. à Verf. dubium est. & à Verf. Hanc difficultatè, & in aliis eius not.

RESOL. LXI.

An licitum sit pingere imaginem concubinae amasio?

Et an sit causa grauis amissio lucri ex tali pictura, vel necessarius sit metus mortis, aut vulneris, ut excusetur à mortali? Ex p. 5. tr. 7. Ref. 5.

RESOL. LXII.

An sit peccatum mortale pingere amasio imaginem concubinae?

Et quid, si grauis metus mortis, vel vulneris picturæ minatur, si talem non pingat imaginem? Ex p. 5. tr. 7. & Misc. 5. Ref. 50.

§. 1. **H**anc quæstionem pertractat nouissimè dalo disp. 1. quæst. 69. num. 56. vbi sic alicet: Ex quibus etiam definitur poterit, quid sit dicendum de pictoribus imaginem puellæ, aut concubinae ad peccatum amasio depingentibus.

2. Sanchez lib. 1. sum. cap. 7. numer. 40. ait, pingentem amasio petenti imaginem humilissimæ pulchæ, quem credit probabiliter abulurum, peccare mortaliter.

Et citat Azor. tom. 2. lib. 12. cap. vlt. quæst. 9. quem etiam citat Castro Palao tom. 7. tract. 6. disp. 6. punct. 12. numer. 6. dicentem sine vlla distinctione esse mortale.

Et pro eadem opinione citat Bonacinam disp. 1. de peccat. quæst. 4. punct. 2. §. unico num. 19.

3. Ratio huius opinionis est: Quis talis imago est fomentum, & incitativum turpis amoris: & est quasi donatio gladij parato occidere.

Hanc tamen opinionem limitat Sanchez nisi causa legitima excuset.

4. Palao verò: nisi pictor aliqua grauiissima causa pressus id faceret: hæc autem grauis causa, inquit, non est amissio lucri ex tali pictura, alias semper illi liceret pingere.

5. Nam solum causam sufficientem putat, quæ grauem metum mortis, vel vulnerationis valeret excutere. Quod idem omnino dicit Diana pars 5. tr. 7. de scand. * resolution. 5. citans etiam Alphonsium de Lenone de offic. confess. tom. 1. recoll. 14. numer. 34. & 36.

6. Verum quamuis hæc opinio cum ea limitatione tam grauis causæ exculantis videatur rutilior in praxi, mihi tamen apparet nimis rigida. Est enim ille qui petit, iam ex se inductus, ac paratus ad peccatum: imago aliqui est honestè depicta (si enim valde impudica esset, non esset res proprie indifferens, sed potius per se inductiua, ac determinata ad peccatum.)

7. Pictor non famulatur petenti in ratione petitionis